

Πώς να εξηγήσετε την ύπαρξη μιας δυσκολίας – πιθανής διαταραχής στους γονείς (Δρ. Μόσχου Δ. Καλλιόπη, M.sc, P.Hd.)

- ❖ Η κοινοποίηση στους γονείς ότι το παιδί τους φέρει κάποια δυσκολία/ διαταραχή είναι μία απαιτητική διαδικασία.
- ❖ Παρά το γεγονός ότι όλο και περισσότεροι άνθρωποι γνωρίζουν την ύπαρξη Μαθησιακών Δυσκολιών ή και Διαταραχών υπάρχει ακόμα αρκετή παραπληροφόρηση.
- ❖ Μία πιθανότητα είναι να προσπαθήσουν να απορρίψουν και να αρνηθούν τη συζήτηση. Ίσως προσπαθήσουν να σας πείσουν ότι αντιδράτε υπερβολικά ή ότι επειδή το παιδί τους είναι λίγο διαφορετικό, δεν σημαίνει απαραίτητα και κάτι άλλο και να «ρίξουν» την ευθύνη σε εσάς.

Ακολουθούν
μερικές
συμβουλές που
ίσως φανούν
χρήσιμες, καθώς
πρόκειται για
μία δύσκολη και
συναισθηματική
συζήτηση:

Εστιάστε σε δείγματα συμπεριφοράς

- Εστιάστε αρχικά σε κάποια δείγματα συμπεριφοράς του παιδιού που έχετε παρατηρήσει.
- Για παράδειγμα, αν το παιδί δεν πραγματοποιεί βλεμματική επαφή και δυσκολεύεται να επικοινωνήσει με τα άλλα παιδιά, μπορείτε να εξηγήσετε ότι αυτό ίσως δεν οφείλεται στο ότι είναι ντροπαλό ή αγενές.
- Αντίστοιχα, το ότι το παιδί αντιδρά συναισθηματικά σε κάθε επαφή με τα μέλη της υπόλοιπης τάξης, μπορεί να οφείλεται στο ότι αντιμετωπίζει δυσκολία στο να διαχειριστεί οποιαδήποτε αλλαγή της καθημερινής ρουτίνας.
- Όταν κατανοήσουν ότι το παιδί παρουσιάζει, ακούσια, κάποιες ιδιαιτερότητες, θα έχει τεθεί η βάση για μία ευρύτερη συζήτηση.

Έπειτα, αναφερθείτε στο Εγώ – μήνυμα:

Π.χ. όταν αντιδρά έτσι δυσχεραίνει το έργο μου γιατί....

Ίσως ρωτήσουν τί σκέφτεστε πως έχει - να σας ζητήσουν Διάγνωση

Σε αυτήν την περίπτωση θα αποφύγετε τη χρήση της όποιας Διαγνωστικής ορολογίας ακόμη και αν με σιγουριά τη γνωρίζετε ή την υποψιάζεστε, θα αρκεστείτε στο εξής:

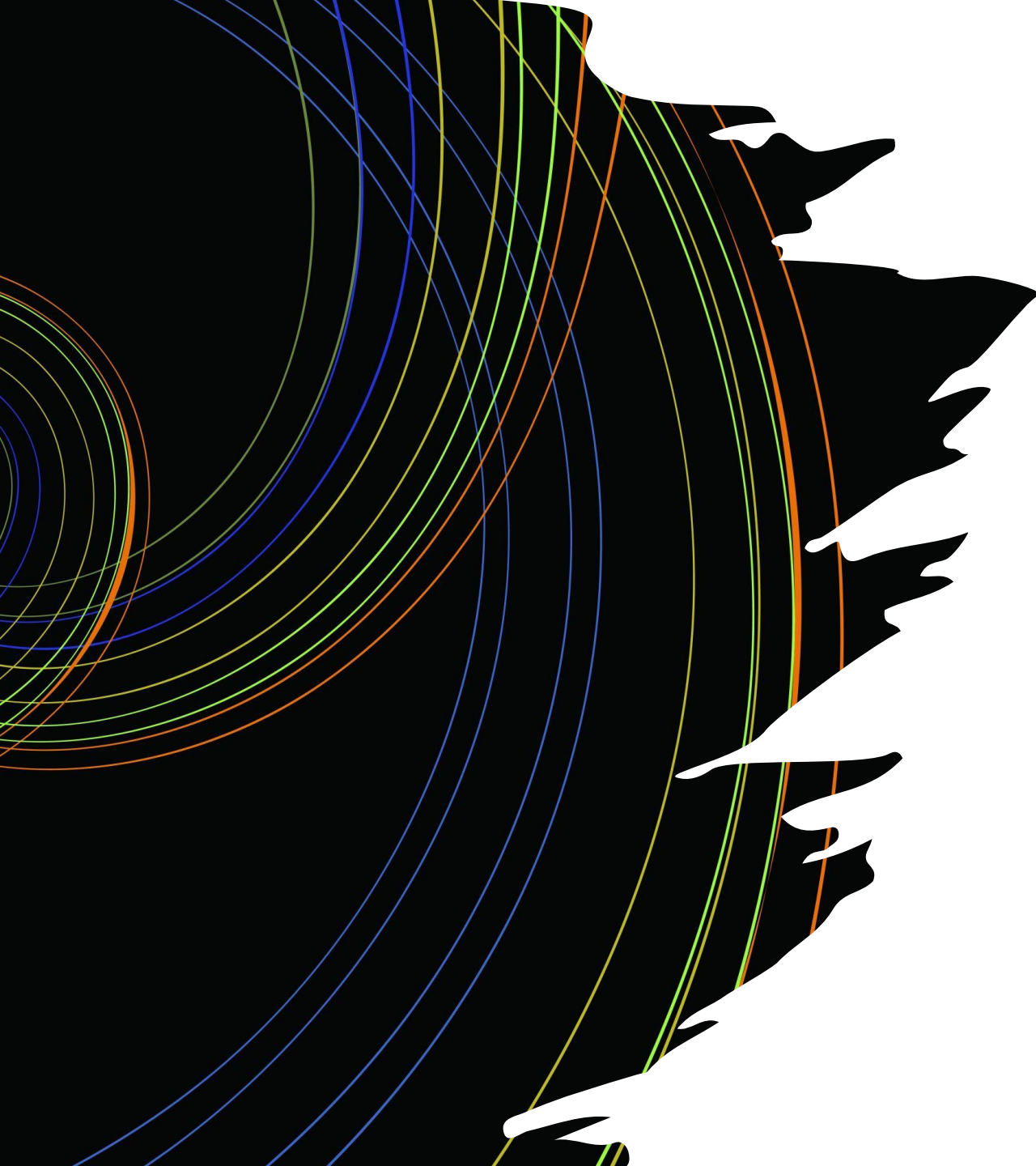
Έχω την αίσθηση πως κάτι συμβαίνει, κάτι βλέπω και θα έλεγα πως χρίζει διερεύνησης....

Εξηγήστε πώς η όποια διερεύνηση από Ειδικό θα βοηθήσει το παιδί

- Συχνά θεωρείται ότι η διάγνωση θα «στιγματίσει» αρνητικά το παιδί και ότι λόγω αυτής, οι άνθρωποι θα το αντιμετωπίζουν με ιδιαίτερο τρόπο, υποβαθμίζοντας τις ευκαιρίες, αλλά και την αυτοεκτίμησή του. Στην πραγματικότητα όμως, ισχύει ακριβώς το αντίθετο. Είναι καθησυχαστικό να ξέρει κανείς ότι οι αδυναμίες (όπως και οι δυνατότητες) του παιδιού έχουν συγκεκριμένη ονομασία, είναι απολύτως κατανοητές και όχι τόσο σπάνιες όσο τις θεωρούν.
- Επιπλέον, μετά τη διάγνωση, η οικογένειά δικαιούται θεραπείες και υπηρεσίες, οι οποίες είναι απαραίτητες για την εκπαίδευση και την εξέλιξη του παιδιού.

Να είστε προετοιμασμένοι για δύσκολες αντιδράσεις

- Κάθε μέλος της οικογένειας μπορεί να έχει διαφορετική αντίδραση στο κάλεσμά σας. Κάποιοι αντιδρούν με ανακούφιση, καθώς αντιμετωπίζουν τη συζήτηση ως μία εξήγησή στις μέχρι τώρα δυσκολίες.
- Κάποιοι άλλοι μπορεί να αισθανθούν λυπημένοι. Είναι φυσιολογικό τα συναισθήματά τους να εναλλάσσονται. Είναι επίσης πιθανό να απορρίψουν τη συζήτηση.
- Δεν είναι σπάνιο να υπάρξουν εκδηλώσεις απογοήτευσης, σύγχυσης ή ακόμη και θυμού. Εξάλλου, μερικές φορές όλοι χρειαζόμαστε λίγο χρόνο για να επεξεργαστούμε μία κατάσταση.
- Να δώσετε στα μέλη της οικογένειάς το περιθώριο να εκφράσουν τα αισθήματά τους. Ωστόσο, ενημερώστε ότι υπάρχει αντίστοιχη ομάδα ειδικών για να επιτευχθεί το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα για το παιδί.
- Μπορείτε επίσης να τους πείτε πόσο σημαντικοί είναι οι ίδιοι, τόσο για το έργο σας όσο και για το παιδί και ότι ελπίζετε ότι θα υπάρξει λύση.

ΟΙ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΑΓΚΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ (Εύη – Μακρή Μπότσαρη, Εκπαιδευτικές σημειώσεις στο μάθημα της Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας)

- Η ανάπτυξη όλων των ανθρώπων είναι παρόμοια σε πολλά σημεία αλλά δεν είναι πανομοιότυπη. Ακόμα και ανάμεσα στα άτομα της ίδιας οικογένειας, υπάρχουν έντονες αντιθέσεις στην εμφάνιση, στα ενδιαφέροντα, στις ικανότητες και στο χαρακτήρα, και αυτές οι διαφορές έχουν σημαντικές επιπτώσεις στη διαδικασία της διδασκαλίας. Κάθε παιδί έχει διαφορετικά ταλέντα, ικανότητες και περιορισμούς. Μ' αυτή την έννοια, όλα τα παιδιά είναι «ξεχωριστά».

- «Ξεχωριστοί μαθητές» είναι οι μαθητές που έχουν ικανότητες ή προβλήματα τόσο σημαντικά ,ώστε να χρειάζονται ειδική εκπαίδευση ή άλλες υπηρεσίες προκειμένου να αξιοποιήσουν στο έπακρο το δυναμικό τους. Οι μαθητές αυτοί μπορεί να παρουσιάζουν διαταραχές μάθησης ή επικοινωνίας, συναισθηματικές ή συμπεριφοριστικές διαταραχές, διανοητική υστέρηση, σωματικές αναπηρίες, εξασθενημένη όραση ή δυσκολίες στην ακοή, αυτισμό, εγκεφαλικά τραύματα, ή έχουν ιδιαίτερες ικανότητες και ταλέντα.

- Πολλοί ερευνητές και εκπαιδευτικοί υποστηρίζουν ότι πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί στο χαρακτηρισμό ενός μαθητή, διότι οι χαρακτηρισμοί πολλές φορές μπορούν να γίνουν «αυτοεκπληρούμενες προφητείες» κι έτσι οι καθηγητές, οι γονείς, οι συμμαθητές και οι ίδιοι οι μαθητές να εκλάβουν το χαρακτηρισμό του παιδιού ως στίγμα που δε μπορεί να αλλάξει.
- Υπάρχει όμως και η αντίθετη άποψη ,εκείνων οι οποίοι πιστεύουν ότι, τουλάχιστον για τους μικρούς μαθητές, ο χαρακτηρισμός τους ως «ειδικών μαθητών» τους προστατεύει γιατί, αν οι συμμαθητές ξέρουν ότι ένα παιδί πάσχει από κάποια διαταραχή, θα είναι πιο πρόθυμοι να αποδεχθούν τη συμπεριφορά του. Σύμφωνα με την άποψη αυτών των ερευνητών, οι χαρακτηρισμοί ενδεχομένως στιγματίζουν αλλά και βοηθούν τους μαθητές (Heward & Orlansky, 1992- Keorg & Mac MILLAN, 1996).

- Τελικά ο χαρακτηρισμός των μαθητών αποτελεί ακόμα ένα αμφιλεγόμενο θέμα. Στο κοινωνικό πλαίσιο, πολλοί άνθρωποι αντιτίθενται σε χαρακτηρισμούς όπως «διανοητικά καθυστερημένος μαθητής», επειδή η περιγραφή ενός ατόμου με μία ή δύο λέξεις υποδηλώνει ότι η κατάσταση που περιγράφεται είναι η πιο σημαντική πλευρά του ατόμου, ενώ στην πραγματικότητα, το άτομο διαθέτει πολλές ικανότητες, και η εστίαση της προσοχής στην ανικανότητα του, δεν αποτελεί αντιπροσωπευτική παρουσίαση του. Η εναλλακτική επιλογή είναι η «γλώσσα που χρησιμοποιούμε να θέτει σε προτεραιότητα το άτομο» ώστε η έμφαση να δίνεται βασικά στο μαθητή, και όχι στις ειδικές προκλήσεις ή στα προβλήματα που αντιμετωπίζει.

Παράδειγμα: Καλό είναι να λέμε:

Μαθητής με μαθησιακή διαταραχή. ΟΧΙ Μαθησιακά ανίκανος μαθητής.

Μαθητές που λαμβάνουν ειδική εκπαίδευση. ΟΧΙ Ειδικής εκπαίδευσης μαθητές.

Ένα άτομο με επιληψία. ΟΧΙ Ένα επιληπτικό άτομο .

Ένα παιδί με σωματική αναπηρία . ΟΧΙ Ένα ανάπηρο παιδί.

Διαφορά μεταξύ Ανικανότητας και Αναπηρίας

- Η διάκριση στη χρήση αυτών των εννοιών είναι ιδιαίτερα σημαντική. Η ανικανότητα είναι ακριβώς αυτό που υποδηλώνει ο όρος - μια αδυναμία του ατόμου να κάνει κάτι συγκεκριμένο, όπως να δει ή να περπατήσει. Η αναπηρία είναι ένα "ελάττωμα" που εκδηλώνεται σε συγκεκριμένες καταστάσεις.
- Ορισμένες ανικανότητες οδηγούν σε αναπηρία, αλλά όχι πάντα. Για παράδειγμα, το να είναι ένα άτομο τυφλό (μια ανικανότητα της όρασης) είναι αναπηρία, εάν το άτομο θέλει να οδηγήσει ένα αυτοκίνητο. Όμως, η τύφλωση δεν είναι αναπηρία όταν το άτομο συνθέτει μουσική ή όταν μιλάει στο τηλέφωνο. Χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή ώστε να μη 'δημιουργούμε' αναπηρίες για τους ανθρώπους με τον τρόπο με τον οποίο εμείς αντιδρούμε στις ανικανότητές τους.